

Mê Tho Thoi Vang Bong

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Sáu, 09 Tháng 12 Năm 2011 08:09

Mái sá máuái đáu phái trá giá. Báng tái làm ra đáa ngác. Nháng ánh sáng cũng không luôn luôn đáng nghĩa vái thiên đáng”

Mê Tho Thoi Vang Bong đáa theo truyán Chùa Đán cáa Nguyán Tuán, đáo dián, bà Viát Linh là Viát Kiáu tái Pháp vá ná cá thác hián có háp tác vái các tài tá trong ná cá nhá Đáng Nhi, Đán Đáng, Minh Trang, Thúy Nga. Phim đã đá cá quay xong tá 2002 nháng bá cá má chiáu trong ná cá mát năm, có tá ý đi đá thi đái hái đán ná nhá quác tá và đá cá giái Hoa Háng vàng tái mát đái hái nhá Ý Bergamo, đá cá giái tháng Francophone cáa Pháp tái Paris, đá cá báo chí Pháp khen ngái nháng nhiát. Đái hái đán ná nhá quác tá trên thá giái thì khá nhiáu nháng chá có ba đái hái uy tín là: Đái Hái đán ná Venice, Ý (Festival de Venice) phát giái Sá tá vàng (Lion d'or) , Đái hái Cannes, Pháp (Festival de Cannes), phát giái Nhà đáng liáu vàng (Palm d'or), và Đái Hái Bá Linh (Festival de Berlin), phát giái Gáu vàng (Ours d'or). Phim Mê Tho Thoi đá cá chiáu á trong ná cá nháng không cho đá đá giái chính thác và chính quyán có vá nhiáu ác cá má theo tái biát tái phán cuái phim, trá cá khi kát thúc nhân vát chính có nói vài câu xa xôi, bóng gió đáng chá má tái chá đá.

“Mái sá máuái đáu phái trá giá.

Báng tái làm ra đáa ngác.

Nháng ánh sáng cũng không luôn luôn đáng nghĩa vái thiên đáng”.

Vá đá má này chúng tái sá bàn tái sau trong phán nhán xét. Trá cá hát tái xin sá lá cá vá nghá thuát thá báy và đán ná nhá Viát Nam. Đán ná nhá có tá cách đây 100 năm, bát đáu là phim câm, đán 1930 bát đáu có phim nói, phim nói đáu tiên là Mát trán mián Tây yên tĩnh (A` l'Ouest rien de nouveau), cuái tháp niên 30 có nhiáu phim hay đát mát bá cá tán dài cáa Nghá thuát thá báy nhá Grand Illusion cáa Pháp, Cuán theo Chiáu Gió, The Grapes of Wrath, Má ... Hái Thá chián Thá hai tá 1940 – 1945 các ná cá lo đánh nhau không quay đá cá cuán nào, nháng sau thá

Mê Tho Thoi Vang Bông

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Sáu, 09 Tháng 12 Năm 2011 08:09

chián các nác Pháp, Nhát, Y, Má... thác hián đác nhiáu phim giá trá. Nháng phim quay hái tháp niên 50, 60, 70 bây giá đác gái là phim cá đán, tá mái năm trá lái đây đán ánh Má không quay nháng phim nghá thuát cá đán náa, phim Má bây giá tháng là tháng mái thuác loái vá thuát, bán giát, chián tranh , phép thuát...

Nháng mát sá nác có nán đán ánh non tránh Trung Quác, Viát Nam... lái chú tráng thác hián nháng phim thuác loái cá đán thí dá Treo Cao Đán Láng Đá, Háng Võ Biát Ngu cá (Farrawell my concubine), Joudou... đát nhiáu giái tháng quác tá tháp niên 90 và sau đó Cyclo, Mê Tho o... Đán ánh Viát Nam có tá cuái tháp niên 30, phim đáu tiên là Cánh Đáng Ma, quay năm 1938, do Đám Quang Thián viát truyán, tài tá Viát Nam, quay tái Háng Kông do háng Nam Duyt tái đây thác hián, Nguyán Tuán có đáng mát vai phá và ká lái trong cuán Mát Chuyán Đái. Sau đó là nháng phim Kiáp Hoa, Chúng Tôi Muán Sáng, Ngái Tình Không Chân Dung, Ngái Đáp Bình Đáng, Hái Chuông Thiên Má... nói chung không thành công gì cho lám. Ngoài Bác sau năm 1954 đã thác hián đác mát sá phim có nghá thuát váng nháng tuyên truyán chính trá nhiáu nên ít đác háng áng. Tái Hái Ngái năm 1992 thì có Mùi Thu Đá, 1995 Cyclo cáa Trán Anh Hùng, đát giái Sá Tá vàng Venice nháng lái bá nhiáu khán giá Viát coi là không hay. Gán đây có Ba Mùa (Three Seasons), Oan Hán... nói chung cũng có nhiáu cá gáng, và bây giá Mê Tho Thoi Vang Bông đã đác đá luán chung chú ý khen ngái nhiáu.

Trác hát tôi xin sá lác truyán Chùa Đán, đây là mát truyán ngán đá 50 trang, viát 1945, mát loái truyán ma quái kinh đá, tá năm 1943 Nguyán Tuán viát mát sá truyán ma quái hoang đáng rát hay, Nguyán Tuán cháu ánh háng truyán Liêu Trai Chí Đá cáa Bá Tùng Linh, Chùa Đán là truyán ma quá cuái cùng cáa ông. Truyán đác in trong táp 3, bá Nguyán Tuán toàn táp, nhà xuát bán Văn hác 2000, nó cũng đác in lái trong cuán Yêu Ngán, Nhà xuát bán Hái Văn, Hà Nái 1999. Trác 1975 tái Sài Gòn Chùa Đán có đác in lái nháng không đác chú ý máy. Tái mián Bác sau 1945 nó đác xáp vào loái duy tâm phán đáng không đác phá bián, sau này nhá đái mái truyán đã đác in lái, các nhà phê bình trong nác, Hoàng Nhá Mai, Nguyán Đáng Mánh khen Chùa Đán hay, đát tái tá đánh nghá thuát.

Sá lác truyán

“Tái áp Mê Tho o, (áp giáng nhá đán đán), chá áp là Lãnh Út còn trá, vá bá chát trong mát tai nán xe láa bá lát, vì quá tháng vá, Lãnh Út thù oán cá khí máy móc, cáu cho bán và đám cho tát cá nháng sán phám cáa nán văn minh nhá ô tô xe đáp, máy hát, máy chá, đèn máng sông, súng sán. . . Khách đán áp không đác đám theo đáng há, bát láa, áp váng khách làm ăn sút kém.

Dân trong áp than thá vá ông chá ngày càng điên khùng, uáng ráu ngày đám, quá tháng vá đám ra buán ráu ráu chá sao nháng sán xuát, áp chuyên tráng dáu nuôi tám, quay tá. Quán lý tên là Bá Nhá có há hàng xa vái vá Lãnh Út, bá táng phám trong mát vá án máng, bá kát án tá hình, nay trán lên đây nhá sá che chá cáa Lãnh Út. Cáu chá áp quá tháng vá ván khác lác, đôi khi đánh đáp dân trong áp, kinh tá áp suy sáp. Bá Nhá mái pháng cháu vá ca hát cho cáu chá

Mê Thò o Thò i Vang Bóng

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Sáu, 09 Tháng 12 Năm 2011 08:09

---

ngươi nháng cáu ván đau khá, cáu uáng ráu liên tu bát tán.

Bá Nhá tìm cô Tá, ngái danh ca đá vá hát cho Lãnh Út nghe, cô Tá tá ngày cháng chát báng hát vá quê sinh sáng, Bá Nhá vá tán quê cô đá xin cô nhán lái, Bá mua đàn luyán lái tay nghá xuáng đàn cho cô Tá nghe, cô phác tay đàn cáa Bá nháng ván tá chái vì đã thá bá hát, cô cũng cho biát tá ngày cháng mát cây đàn áy linh thiêng lám, ai cám đán là phái chát, đàn áy làm báng náp ván quan tài cáa mát cô gái đáng trinh nên thiêng lám, gán ngày giá nó đá má hôi và phát ra tiáng thá dài, năm ngoái có ông khách ôm cây đàn áy thì lán đáng ra bá bán thân bát toái.

Cô Tá má tháy cháng vá báo máng cho biát sá có ngái đán ôm cây đàn đó gáy, hán sá phái chát thá máng cho ông á đái cung Tháy tinh, ông sá đáu thai lên làm ngái đáng gian, cô giát mình ghê sá. Thá rái ít ngày sau Bá Nhá tìm đán nhà cô Tá, cô lán vào nhà khán cháng tha máng cho Bá Nhá, chángái khác nháng cháng không thuán. Bá ôm đàn gáy khúc Hoà Mã, cô Tá hát, khi áy cáu chá Lãnh Út cũng vá a đác bán đá tá khiáng váng tái, cáu Út cám cháu. Cô Tá hát trong lòng nhángái mát hán, Bá Nhá gáy đàn nháng tiáng đàn đau khá, ngám ngùi, tiáng đàn hát đát nhau mà lát báng, Bá Nhá tháy mình đang chát đán, mái đáu ngón tay cháy máu, máu trong ngái thám ra ngoài, tiáng đàn hát nhá sa láy trên bãi sinh láy, Bá Nhá ngày càng suy sút vì mát máu rái gác xuáng lánh ngát, cô Tá òa lên khóc, vuát mát cho Bá Nhá, cây đàn nátung ra đát. Lãnh Út ngá vái hôm sau tánh giác cho khiáng xác Bá Nhá vá há thá. Khai quát táu phán (bãi tha ma ráu chôn ráu), Lãnh Út vát bó đác đát táu phán, Lãnh thá bá ráu. Mát năm sau chùa Đán mác lên tái áp, cô Tá đi tu coi viác kinh ká, Út bán áp, giá lái hai máu nái đáng chùa Đán”.

Khi quay thành phim ngái ta tháng thuê ngái viát lái truyán phim vì không thá quay y nhá truyán. Phim Mê Thò o cũng gán giáng nhá Chùa Đán nháng có thêm bát nhiáu chi tiát nhá: Trá cô Tá giáng nguyên tên, nhân vát Lãnh Út đái tên là Nguyán, Bá Nhá thành Tam, thêm mát nhân vát chính là cô Cam, ngái đáy táng táng ông chá Nguyán, ông chá sai làm mát táng gá mác áo cáa vá đáng nhá tái vá, Tam ngái quán gia là nhân tình cáa cô Tá...

Phim Mê Thò o đát đác tián bá đáng ká nhá sau: Dán cánh váng vàng cháng tá đáo dián lánh nghá, dián xuát cáa các tài tá tuy không điều luyán lám nháng cũng đã dián tá đác đáy đá cá tính cáa nhân vát mình đác giao, vai chính Dũng Nhi nái bát hán các vai khác, dián tá đác tâm lý ngái điên loán vì tháng vá. Âm thanh rõ, máu sác hình ánh tái đáp, nhác hay thá hián đác cái đáp cáa nán nhác cá truyán Viát Nam, phong cánh tao nhã thanh lách. Nhà đáo dián đã cháu khó nghián cáu phong tác, âm nhác dân ca, trang phác cáa xã hái ta thái áy. Toàn bá cuán phim thá hián đác nhiáu dân tác tính cáa xã hái Viát Nam nhá hát chèo, á đáo, cúng tá... đó là nháng đám mà ngái Tây pháng hay chú ý và khen ngái. Cũng giáng nhá phim Rashomon cáa Nhát, Mê Thò o Thò i Vang Bóng thành công do mát truyán ngán có 50 trang đáa lên màn bác.

Tuy nhiên phim đã váp phái nhiáu sai lám đáng ká. Tên truyán khó hiáu, nhà đáo dián ghép Mê

Mê Tho Thoi Vang Bông

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Sáu, 09 Tháng 12 Năm 2011 08:09

Tho tên mát đáa danh vái Tho Thoi Vang Bông, láy ý cáa tác phám Vang Bông Mát Tho Thoi cáa Nguyán Tuân, náu đát tên phim là Mê Tho Thoi Vang Bông Mát Tho Thoi hoác láy tên Mê Tho Thoi hay Chùa Đán thì có lá dá hiáu và dá nghe hán.

Nhà đáo dián muán cái tián tác phám cáa Nguyán Tuân thành Chùa Đán tân thái nên đã cho vào nhiáu chi tiát táng là mái má nháng sá thác đã làm mát ý nghĩa thanh cao cáa tác phám nhá cánh ông chá Nguyán cho tác mát táng gá táng tráng cho ngáng i vá yêu quý và tái đán làm tình vái táng gá, cánh này đã dián đi dián lái hai ba lán. Đáa nháng cánh tác táu xá xa vào phim ánh cánh nhiên làm mát giá trá cáa tác phám nhiáu vì văn nghá phái là tinh hoa chá không thá là cán bã.

Có nhiáu phim khó hiáu hán truyán nhá phim Godfather và cũng có nhiáu phim dá hiáu hán truyán nhá Bác Sĩ Zhivago, Moby Dick... ngáng i đáo dián đã bá bát nháng chi tiát rá má và phác táp. Phim Bác sĩ Zhivago đã đáng cáa nhà đáo dián lái truyán sang mát đá tài yêu đáng láng mán và đã thành công vá vang, nháng cũng không hán cá lái sang đá tài yêu đáng là thành công. Trong truyán Chùa Đán liên há giáa cô Tá và anh Tam, ngáng i quán lý chá là đàn hát, nhà đáo dián đã thay đái mát phán cát truyán, cho thêm mái tình giáa cô Tá và anh quán lý, nó có vá giá táo nhát nháo không rung đáng đáng cá khán giá tí nào, thiáu ý nghĩa đáo đác vì trong phim Cô Tá và anh Tam yêu tháng nhau tá khi cháng cô còn sáng, lái thêm mái tình cảm cáa cô ngáng i háu Cam mê ông chá cũng là mát thá tình nhát nháo.

Trong truyán phán cuái là đáng hay nhát cáa tác phám, mác dù chá mô tá báng ngòi bút nháng Nguyán Tuân đã kián cho đác giá táng nhá đang hoà mình tham dá vào buái đàn ca không tián khoáng háu, tác giá đã trá hát am táng cáa mình vá hát á đáng nên cuác đàn hát đáa ngáng i vá cái chát mái linh đáng tuyát vái nhá thá. Nhà dàn cánh đã dián tá đáng cá hát nghá thuát cáa buái đàn ca áy, tiáng hát, tiáng đàn tuyát diáu cáa cô Tá, anh Tam (Đán Đáng) đã rung cámvá gây xúc đáng ngáng i tháng thác khián há táng nhá đang sáng trong phim hay trong mát thái đái xa xôi cáa lách sá náng cáa nhà.

Phán đàn hát kát thúc phim đã đáng cáa các nhà phê bình bên Pháp ngáng i khen nhiát liát.

Tuy nhiên có đáu là phim đã không dián tá đáng cáa không khí quái đán ghê rán cáa Chùa Đán, Nguyán Tuân có biát tài vá truyán ma quá không thua kém gì Bá Tùng Linh cáa Táu, hay Edgar Allan Poe cáa Má. Phán đàn hát cuái truyán là mát tán thám kách vô cùng ghê rán tián đáa ngáng i nghá sĩ tài ba vá cái chát, cháng cô Tá (Chánh Thú) nay đã chát á đáng i Tháy Cung vá báo máng cho cô biát á đáng i áy ông phái đi đàn hát cho Diêm Váng trong máng i váng phá tái tám khá sá lám.

“Nháng âm thanh cáa ngáng cái mình ái! mình nhá ká láy đá tôi đáng cá đáu thai vá cái thá giái tá trúc trên đáng gian”.

Ông sá giá hán Bá Nhá (ngáng i quán lý) xuáng đáng i thá ông đáng lên đáng thá, cô Tá vì tình ngáng i vì lòng nhân đáo muán cáu máng Bá Nhá đã xin cháng tha máng cho anh.

“Tôi xin mình, mình cháng giám cho tám lòng ngay tháng và tháng ngáng i cáa vá mình”.

Nháng Chánh Thú không tha và rái buái đàn hát giát ngáng i đã cháng mát tán thám kách cuác đái Bá Nhá, máu tuán đán đán ra năm đáu ngón tay, Bá gác vào đàn mà chát.

“Phía sau gáy Bá Nhá, vát bay lên mát con báng máng đen loang lá nháng cháng tròn hoàng háng.

Mê Tho Thôi Vang Bóng

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Sáu, 09 Tháng 12 Năm 2011 08:09

Linh hồn Bá Nhị đã xuất thoát ra kia đang riu đôi cánh êm ríu biền vào bóng khuya. Mọt con chồn chồn ma nữ ruốt trên tim nện lầy. Tho là hốt hồn ngân rung cựa chồn đàn. Điệu hát Hoà Mã chựa quá mọt phồn ba”.

Trong phim kể thúc truyện, cảnh đẹp tấu phồn cũng thốt ghê rợn nhồn phim đã không diển tở đở c gì mỷ, trở c đây Bá Nhị (quồn lý) cốt rở u cho chồn xong anh đem chồn ngoài bãi y nhồn mọt nghĩa đở a. Sau khi chồn Bá Nhị ông chồn Lãnh Út phóng hồn a đở t tấu phồn, gờ rở u phát hoồn, thồn mọt chim muông bở mọt trồn say men, thú ngàn rồn ng to lên nhồn cồn đở ng rồn, chim bở say cánh cở p cở ng lờ i mà lờ khồn i tở rồn ng xuồn ng đở t nhồn quồn chín rồn i cằn mồn. Truyồn Chùa Đàn đở c các nhà phê bình trong nồn c khen hay, cho là nghồn thuốt Nguyồn Tuân đã đở t tở i thồn ng đở nh, cái hay cựa Chùa Đàn là nhồn không khí quái đở n ghê rợn nhồn ng ngồn i làm phim đã không diển tở đở c không khí ma quồn ghê rợn quồn là điệu đáng tiở c. Ngồn i Nhốt thồn c hiồn đở c nhiồn u phim ma nữ i tiồn ng nhồn Quái Đằm, Ugetsu, ví nhồn Chùa Đàn vào tay mọt nhà đở o diển Nhốt t thì cuồn phim đã có mọt bở mọt khác phù hồn p vồn i tinh thồn quái đở n cựa Nguyồn Tuân.

Trong phim đở n cuồn i quồn lý Tam nói vồn i cô Tồn anh biốt trở c nồn u ôm cây đàn trên bàn thồn mà gỷ sở cở m chồn c cái chốt trên tay nhồn ng không sồn lòng vì “Anh muồn đở c chốt bên em”. Trong truyồn anh Tam vì yêu nghồn thuốt sồn sàng chốt đở đở c đàn hát vồn i cô Tồn, và cô muồn cồn u mồn ng anh quồn lý vì tình ngồn i, vì lòng nhân đở o, nhồn vồn y truyồn chồn thồn hiồn ý nghĩa nhân bồn và phim thì lái sang tình yêu lãng mồn, nồn u cở giồn tinh thồn nhân bồn cựa tác phồn thì đở n cuồn i có ý nghĩa cao thồn ng hồn là tình yêu trai gái. Nồn u chồn a đở c Chùa Đàn thì đở n này có phồn khó hiồn u.

Vồn phồn ng diển ngôn ngồn tôi thồn y có vài sồn suốt nhồn nhồn cồn đở u phim, ông chồn Nguyồn đở mua nồn trang, bà chồn tiồn m nói “chúng tôi đở m bở o hàng tở t, cựa hàng chúng tôi.” Theo tôi biốt ngày xồn a ngồn i ta dùng chồn “bở o đở m” và “cựa hiồn u” chồn không phồn i “đở m bở o” và “cựa hàng” nhồn bầy giồn. Vồn trang phồn nhà đở o diển đã chồn u khó nghiên cồn u trang phồn c nhồn ng chiồn c áo dài đen và khăn xồn p đen thồn ng chồn mọt c và đở i trong nhồn ng khi đi xa, tiồn p khách chồn không phồn i lúc nào cũng mọt c áo dài nhồn nhiồn u cồn nh trong phim. Các nhà làm phim Trung Quồn c, Nhốt thồn ng chồn n các nồn tài tở nhan sồn c tuyốt trồn nào Cồn ng Lồn i, Chung Tồn Di, Trồn ng Mồn Ngồn c ... đở thồn vai nồn nhồn ng đở đây nhà đở o diển Mê Tho không chú ý tở i sồn c đở p cựa vai nồn là mỷ và đây cũng là điòm khác ngồn i.

Đở n cuồn i phim diển tở đở c ý nghĩa bi thồn m cựa tở n tuồn ng Mê Tho, nhà đở o diển đã thêm vào mọt chi tiốt cở m đở ng khi Nguyồn và bồn nô bở c trồn vồn p thồn y sồn công chánh đở t đở ng xe lờ a qua Mê Tho, đó là ngày tàn cựa Mê Tho, ông chồn p Nguyồn có bở o hồn thồn này.

“Cở m đở n các ngồn i đã theo ta cho đở n tở n giồn phút này, các ngồn i hãy đi đi, ta không còn là chồn nhân cựa các ngồn i nồn a, nên nhồn rồn ng.

- Mồn sồn mê muồn i phồn i trồn giá.

- Bóng tở i làm ra đở a ngồn c.

Mê Tho Thoi Vang Bông

Tác Giả: Trng Đt

Thứ Sáu, 09 Tháng 12 Năm 2011 08:09

- Nhng ánh sáng cũng không luôn luôn đng nghĩa v i thiên đng”.

Vì quá thng v Nguyễn n đã tr nên điên khùng đt h t s n ph m c a n n văn minh, r u chề ca hát khi n cho kinh t c a p suy đ i đã đ a Mê Tho đ n ngày t n th , c nh cu i phim cho th y sau khi tr i qua t n th m k ch Nguyễn n đã th y đ c s tai h i kh ng khi p c a s u mê ngu mu i c a mình, c a con ng i. Nhng k cu ng tín u mê nh Hitler, Lenine, Staline, Mao, H ... đã đng lên nhng đ a ng c vĩ đ i gi t h i đ y đ a tri u tri u sinh linh, thiên đng ch a ch c đã có nhng đ a ng c thì luôn luôn có th t.

Theo tôi nghĩ chính vì nh n xét sâu s c t nh này c a ph n k t thúc mà chính quy n Vi t Nam đã c m chi u phim trong n c m t năm. M c dù có m t s y u đ m nh trên nhng ta v n ph i công nh n phim Mê Tho Thoi Vang Bông có th đ c coi nh m t b c ti n dài c a n n đ n nh Vi t Nam, cũng có th coi ngang hàng v i nhng phim giá tr c a Trng Ngh M u nh Treo Cao Đen Lng Đ , To Lives, Joudu, Thu Cúc Đi Ki n ... Mê Tho Thoi Vang Bông đã đ c gi i phê bình Pháp và nhi u n c khen hay, nó x ng đáng đ c coi nh m t phim có giá tr ngh thu t cao.

Có th nói đây là n đ u tiên m t cu n phim Vi t Nam đã đ c d lu n phê bình x p vào hàng phim có tiêu chu n ngh thu t qu c t cao nhng riêng so v i các n c Á Châu, n n đ n nh Vi t Nam chúng ta v n còn khiêm t n l m. Chúng ta hãy nhìn s qua n n đ n nh c a các n c y đ bi t thêm h n v v trí c a mình.

T i Á Châu đ n nh Hng Kông có lâu đ i h n c t th p niên 30, 40... h đã có nhng tài t tên tu i nh Lý L Hoa, Nghiêm Tu n, năm 2006 nhà đ o đ n n i ti ng c a Hng Kông, Vng Gia V đã đ c b u làm chánh ch kh o Đ i H i Đ n nh Cannes.

Nhng n c có ngh thu t cao nh t ta ph i k Phù Tang vì h đã có ba phim trong s m i phim đ c x p vào hng hay nh t m i th i đ i (Theo ý ki n các nhà đ o đ n qu c t và phê bình qu c t Sight and sound international film director poll 1992, và Sight and sound critics poll 1962, 72) đó là: Ugetsu, 1953, Rashomon, 1950, B y Ng i Hi p Sĩ, 1954. Trong s m i phim Best film of all time này nhà đ o đ n lng danh c a Nh t Akira Kurosawa đã chi m đ c hai phim (Rashomon và B y Ng i Hi p sĩ). Akira đã đ c d lu n phê bình các nhà đ n nh M coi nh nhà đ o đ n n nh t th gi i hi n nay (... the greatest of all contemporary fim craftsmen – Pauline Kael, hay the word greatest living director. . Kevin Thomas). Theo Kevin Thomas các nhà đ o đ n M đã công nh n Akira là ng i có nhi u nh h ng nh t v i n n đ n nh M cũng nh đ n nh th gi i (primal influence). Tng c ng có vào kho ng trên đ i hai ch c phim c a M và Pháp, Ý, n Đ , Trung Hoa... b t ch c hay ch u nh h ng c a Akira, riêng phim B y Ng i Hi p Sĩ ng i M đã b t ch c (remake) quay đ i quay l i đ n b n l n (năm 1960, 1966, 1969, 1998) và năm 2003 Trung qu c đã quay l i v i cái tên Th t Ki m, m t cu n phim vĩ đ i ăn khách nh t trong năm và đã đ c chi u khai m c đ i h i đ n nh Venice.

Th p niên 90 đ n nh Trung Qu c đã đ o t đ c nhi u gi i th ng giá tr v i các nhà đ o đ n Trng Ngh M u, Trn Kh i Ca, Hà Bình ... có vào kho ng g n hai ch c phim Trung Qu c đã

Mê Tho Thoi Vang Bông

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Sáu, 09 Tháng 12 Năm 2011 08:09

đoßt gißi thßng ßu hßng tßi các đßi hßi qußc tß có uy tín nhß Venice, Cannes, Berlin. Cô đào Cßng Lßi đã đßng cßng ßi Tây phßng rßt ngßng mß, đã đßng chính phß Pháp tßng Bßc đßu bßi tỉnh 1998 vì đã đóng góp nhißu cho nghß thußt thß bßy, cô đã đßng mßi làm Chánh chß khßo Đßi hßi đßi n ßnh Berlin năm 2001 và năm sau 2002 Chánh chß khßo Đßi hßi đßi n ßnh Venice. Đßi n ßnh Đài Loan cũng tißn bßngang vßi Hßng Kông nhßng vß phßng đßi n nghß thußt không bßng Trung Qußc.

Nay ngßi Vißt trong nßc thích xem phim Đßi Hàn, đßi n ßnh Đßi Hàn đßng cßng ßi mình ßa thích vßi nhßng tài tß trß đßp, nhßng truyßn tình cßm đß thßng nhßng vß mßt nghß thußt nó có tính phß thông gißng nhß Mùa Thu Lá Bay cßa Đài Loan ngày trßc.

Đßi n ßnh Vißt Nam trong nßc cũng nhß hßi ngoßi còn nhißu trißn vßng, chúng ta không thißu gì truyßn hay có thß thßc hißn thành phim giá trß nhß Đßi Bßn, Giông Sông Thanh Thuß, Tiêu Sßn Tráng Sĩ...

Mê Tho Thoi Vang Bông là mßt cßng đßng kß cßa nßn đßi n ßnh Vißt nam trên con đßng vßn tßi mßt trình đßng thußt cao hßn.